EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2026 09 07
COM(2026) 448 final

2026/0249 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu, dėl Sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) priedų ir prie Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais (ADN) pridėtų taisyklių pakeitimų

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas susijęs su sprendimu, kuriuo nustatoma pozicija, kurios turi būti laikomasi ES vardu, dėl Sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) priedų ir prie Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais (ADN) pridėtų taisyklių pakeitimų, taikytinų nuo 2027 m. sausio 1 d., atsižvelgiant į numatytą atidėjimo laikotarpio, kurį susitariančiosios šalys, kurios yra Pavojingųjų krovinių vežimo darbo grupės (WP.15) ir ADN administracinio komiteto narės, gali prieštarauti siūlomiems 2027 m. redakcijos pakeitimams, pabaigą.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Pirmiau minėti priedai ir taisyklės, paprastai vadinami ADR priedais ir prie ADN pridėtomis taisyklėmis, reglamentuoja Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos (UNECE) narių, kurios taip pat yra ADR ir ADN susitariančiosios šalys, tarptautinį pavojingųjų krovinių vežimą atitinkamai keliais ir vidaus vandenų keliais.

Pavojingųjų krovinių vežimo keliais ir vidaus vandenų keliais plėtra tiek ES, tiek tarp ES ir kaimyninių šalių yra vienas iš pagrindinių Europos bendros transporto politikos elementų, užtikrinantis visų pramonės šakų, kuriose gaminamos arba naudojamos prekės, pagal ADR ir ADN priskiriamos prie pavojingųjų krovinių, tinkamą veikimą. Todėl transporto ir susijusių pramonės šakų plėtrai labai svarbu šias sutartis priderinti prie technikos ir mokslo pažangos. Pakeitimais siekiama ADR ir ADN suderinti su JT tipinėmis taisyklėmis, įskaitant naujas apibrėžtis, klasifikavimo kriterijus ir JT numerius, pakavimo ir (arba) ženklinimo etiketėmis reikalavimus, atnaujinti taikytinus standartus ir technines nuostatas ir ištaisyti korektūros klaidas.

Tarptautines nuostatas dėl pavojingųjų krovinių vežimo nustatė įvairios tarptautinės organizacijos, pvz., UNECE, Tarptautinio vežimo geležinkeliais tarpvyriausybinė organizacija (OTIF) ir įvairūs specializuotieji Jungtinių Tautų organai. Kadangi taisyklės turi derėti tarpusavyje, dalyvaujančios organizacijos sukūrė kompleksinę tarptautinę koordinavimo ir derinimo sistemą. Nuostatos suderinamos dvejų metų laikotarpiais.

2.1. Sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR)

Sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) reglamentuojamas tarptautinis pavojingųjų krovinių vežimas keliais tarp UNECE valstybių narių ir kitų ADR taikančių šalių (toliau – ADR susitariančiosios šalys). ADR įsigaliojo 1968 m. sausio 29 d.

ES nėra ADR šalis, bet visos jos valstybės narės – šios sutarties susitariančiosios šalys.

2.2. Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais (ADN)

Europos sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais (ADN) reglamentuojamas tarptautinis pavojingųjų krovinių vežimas vidaus vandenų keliais tarp UNECE valstybių narių, taikančių ADN, (toliau – ADN susitariančiosios šalys). ADN įsigaliojo 2008 m. vasario 28 d.

ES nėra ADN šalis, bet 13 jos valstybių narių – šios sutarties susitariančiosios šalys.

2.3. Pavojingųjų krovinių vežimo darbo grupė (WP.15) ir ADN administracinis komitetas

Pavojingųjų krovinių vežimo darbo grupė (WP.15), ADN administracinis komitetas ir ADN saugos komitetas (WP.15/AC.2) yra UNECE įsteigti organai, priimantys sprendimus dėl ADR ir ADN pakeitimų. Šiuos organus sudaro UNECE valstybių narių, taikančių ADR ir ADN, atstovai. Kiekviena ADR ir ADN susitariančioji šalis turi balsavimo teisę.

Pagal WP.15 įgaliojimų ir darbo tvarkos taisyklių VII skyrių „Balsavimas“ balsavimo teisę darbo grupėje turi tik visateisiai WP.15 dalyviai, be to, savo sprendimus ji paprastai turi priimti bendru sutarimu. WP.15 balsuojama rankos pakėlimu.

ADN 17 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad kiekviena susitariančioji šalis, atstovaujama ADN administracinio komiteto sesijoje, turi balsavimo teisę.

Per dvejų metų laikotarpį, t. y. 2024–2026 m., priimti pakeitimai apima įvairaus pobūdžio derinimą prie mokslo ir technikos pažangos.

WP.15 sprendimus dėl šių siūlomų ADR pakeitimų priėmė kiekvienoje sesijoje, nurodytoje tolesniame 2.4 skirsnyje. Administracinis komitetas sprendimą dėl ADN pakeitimų priėmė 2026 m. sausio 30 d. Ženevoje vykusioje 35-ojoje sesijoje.

Remiantis ADR 14 straipsniu, WP.15 priėmus sprendimą turi būti laikoma, kad visiems pasiūlytiems ADR priedų pakeitimams yra pritarta, nebent per tris mėnesius nuo dienos, kurią Jungtinių Tautų generalinis sekretorius juos išplatina, bent vienas trečdalis susitariančiųjų šalių arba penkios susitariančiosios šalys, jei vienas trečdalis yra daugiau nei penkios susitariančiosios šalys, raštu pareiškia generaliniam sekretoriui prieštaravimą siūlomam pakeitimui.

Remiantis ADN 20 straipsniu, ADN administraciniam komitetui priėmus sprendimą turi būti laikoma, kad pakeitimams pritarta, nebent per tris mėnesius nuo dienos, kurią Jungtinių Tautų generalinis sekretorius juos išplatina, bent vienas trečdalis susitariančiųjų šalių arba penkios susitariančiosios šalys, jei vienas trečdalis yra daugiau nei penkios susitariančiosios šalys, raštu pareiškia generaliniam sekretoriui prieštaravimą siūlomam pakeitimui.

WP.15 priimti pakeitimai buvo išsiųsti Jungtinių Tautų generaliniam sekretoriui, kad 2026 m. liepos 1 d. apie juos būtų galima pranešti ADR susitariančiosioms šalims ir jie būtų priimti ADR 14 straipsnyje nustatyta tvarka. Su pakeitimais taip pat galima susipažinti internete[1].

Apie ADN administracinio komiteto priimtus pakeitimus Jungtinių Tautų generalinis sekretorius pranešė ADN susitariančiosioms šalims 2026 m. liepos 1 d., kad jie būtų priimti ADN 20 straipsnyje nustatyta tvarka. Su pakeitimais taip pat galima susipažinti internete[2].

Jungtinių Tautų generalinis sekretorius, veikdamas kaip depozitaras, gali dėl ADR ir ADN pakeitimų, kurie buvo priimti pirmiau nurodytose sesijose, iki 2026 m. rugsėjo 30 d. priimti prieštaravimus.

[1] CN.252.2026-Eng.pdf.
[2] CN.254.2026-Eng.pdf.

2.4. Numatomi WP.15 ir ADN administracinio komiteto aktai

Numatomų aktų tikslas – užtikrinti saugų ir patikimą pavojingųjų krovinių vežimą keliais ir vidaus vandenų keliais, atnaujinant tam tikras nuostatas. Tai, be kita ko, pavojingųjų krovinių, kuriuos leidžiama vežti, sąrašas, pakavimo instrukcijos, taikomų standartų sąrašas ir kiti įvairių talpyklų techniniai reikalavimai.

Reikėtų pastebėti, kad tarptautines nuostatas dėl pavojingųjų krovinių vežimo nustatė įvairios tarptautinės organizacijos. Tarp jų – Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisija (UNECE) ir įvairūs Jungtinių Tautų specializuotieji organai, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų Ekonominės ir Socialinės Tarybos (ECOSOC) Pavojingų krovinių vežimo ekspertų pakomitetis. Kadangi taisyklės turi derėti tarpusavyje, dalyvaujančios organizacijos sukūrė kompleksinę tarptautinę koordinavimo ir derinimo sistemą. Nuostatos suderinamos dvejų metų laikotarpiais.

Rengiantis priimti šiuos pakeitimus konsultuotasi su įvairiais viešojo ir privačiojo sektorių ekspertais. Rengiant pakeitimus sušaukti šie techninio pobūdžio posėdžiai:

– ECOSOC Pavojingų krovinių vežimo ekspertų pakomitečio posėdžiai, surengti per:

(1) 64-ąją sesiją, vykusią 2024 m. birželio 24 d. – liepos 3 d. Ženevoje;

(2) 65-ąją sesiją, vykusią 2024 m. lapkričio 25 d. – gruodžio 3 d. Ženevoje;

(3) 66-ąją sesiją, vykusią 2025 m. birželio 30 d. – liepos 4 d. Ženevoje;

(4) 67-ąją sesiją, vykusią 2025 m. lapkričio 24 d. – gruodžio 3 d. Ženevoje;

– UNECE bendri RID ekspertų komiteto ir Pavojingųjų krovinių vežimo darbo grupės posėdžiai, surengti per:

(5) 2024 m. rudens sesiją, vykusią 2024 m. rugsėjo 10–13 d. Ženevoje;

(6) 2025 m. pavasario sesiją, vykusią 2025 m. kovo 24–28 d. Berne;

(7) 2025 m. rudens sesiją, vykusią 2025 m. rugsėjo 17–25 d. Ženevoje;

(8) 2026 m. pavasario sesiją, vykusią 2026 m. kovo 24–27 d. Berne;

– UNECE WP.15 (ADR) posėdžiai, surengti per:

(9) 116-ąją sesiją, vykusią 2024 m. lapkričio 5–8 d. Ženevoje;

(10) 117-ąją sesiją, vykusią 2025 m. gegužės 6–8 d. Ženevoje;

(11) 118-ąją sesiją, vykusią 2025 m. lapkričio 4–6 d. Ženevoje;

(12) 119-ąją sesiją, vykusią 2026 m. gegužės 5–8 d. Ženevoje;

– UNECE WP.15/AC.2 (ADN) posėdžiai, surengti per:

(13) 44-ąją sesiją, vykusią 2024 m. rugpjūčio 26–30 d. Ženevoje;

(14) 45-ąją sesiją, vykusią 2025 m. sausio 27–31 d. Ženevoje;

(15) 46-ąją sesiją, vykusią 2025 m. rugpjūčio 25–29 d. Ženevoje;

(16) 47-ąją sesiją, vykusią 2026 m. sausio 26–30 d. Ženevoje,

ir ADN administracinio komiteto 35-ąją sesiją, vykusią 2026 m. sausio 30 d. Ženevoje.

Per šiuos posėdžius pirmiau minėtų komitetų ekspertai išnagrinėjo ir apsvarstė atskirus pasiūlymus dėl pakeitimų. Daugumai rekomenduotų veiksmų pritarta vieningai. Kai kurių pasiūlymų atveju rekomendacijoms pritarė dauguma ekspertų.

Jei siūlomi ADR priedų pakeitimai, apie kuriuos pranešė Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius, nebus pagal 14 straipsnio 3 dalį atmesti per tris mėnesius nuo pranešimo apie juos dienos, t. y. iki 2026 m. spalio 1 d., jie įsigalios 2027 m. sausio 1 d. ir taps šalims privalomi.

Jei siūlomi prie ADN pridėtų taisyklių pakeitimai nebus pagal 20 straipsnio 5 dalį atmesti per tris mėnesius nuo pranešimo apie juos dienos, t. y. iki 2026 m. spalio 1 d., jie įsigalios 2027 m. sausio 1 d. ir taps šalims privalomi.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI ES VARDU

Tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl šių ADR ir ADN dalinių pakeitimų, nes jie bus privalomi pagal tarptautinę teisę ir gali turėti lemiamą poveikį Sąjungos teisės, t. y. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/68/EB[3], turiniui. Toje direktyvoje, darant nuorodas į ADR, RID ir ADN, nustatomi pavojingųjų krovinių vežimo keliais, geležinkeliais arba vidaus vandenų keliais reikalavimai, kurie pagal 1 straipsnį taikomi vežimui valstybėse narėse arba tarp jų. Direktyvos 4 straipsnyje nurodyta, kad pavojingųjų krovinių vežimas tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių leidžiamas laikantis ADR, RID ir ADN reikalavimų, jei prieduose nenurodyta kitaip. Be to, pagal Direktyvos 2008/68/EB 8 straipsnį Komisijai suteikti įgaliojimai Direktyvos 2008/68/EB I priedo I.1 skirsnį ir III priedo III.1 skirsnį suderinti su mokslo ir technikos pažanga, visų pirma siekiant atsižvelgti į ADR, RID ar ADN pakeitimus.

Taigi pagal SESV 3 straipsnio 2 dalį ES turi išimtinę kompetenciją srityse, kurioms taikomos tarptautinės sutartys – ADR ir ADN. Kadangi ADR priedai ir prie ADN pridėtos taisyklės, susiję tiek su nacionaliniu, tiek su tarptautiniu pavojingųjų krovinių vežimu, yra aiškiai integruojami į ES teisę kaip Direktyvos 2008/68/EB dalis, bet kokie tarptautinio lygmens tų sutarčių pakeitimai tiesiogiai lemia ES teisės aktų pakeitimus.

ES nėra ADR ir ADN susitariančioji šalis. Vis dėlto tai neužkerta kelio jai naudotis savo kompetencija per savo institucijas nustatant poziciją, kurios jos vardu turi būti laikomasi vienu ar kitu susitarimu įsteigtuose organuose, visų pirma per vieno ar kito susitarimo šalimis esančias valstybes nares, bendrai veikiančias jos interesų labui[4].

Šiuo metu ADR susitariančiosios šalys yra 55 valstybės, įskaitant visas ES valstybes nares. ADN susitariančiosios šalys yra 18 valstybių, įskaitant 13 ES valstybių narių.

Atsižvelgiant į technologinę pažangą, numatomi pakeitimai laikomi tinkamais siekiant užtikrinti saugų ir ekonomiškai efektyvų pavojingųjų krovinių vežimą, todėl jiems gali būti pritarta.

---

[3] 2008 m. rugsėjo 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/68/EB dėl pavojingų krovinių vežimo vidaus keliais (OL L 260, 2008 9 30, p. 13).

[4] 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija / Taryba*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 52 punktas.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

WP.15 yra sutartimi, t. y. Sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR), įsteigtas organas.

ADN administracinis komitetas yra sutartimi, t. y. Europos sutartimi dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais (ADN), įsteigtas organas.

WP.15 ir ADN administracinio komiteto siūlomi aktai yra pagal ADR ir ADN teisinę galią turintys aktai. Pirmiau aprašytomis sąlygomis pasiūlyti aktai bus privalomi pagal tarptautinę teisę pagal ADR 14 straipsnį ir ADN 20 straipsnį ir gali turėti lemiamą poveikį ES teisės aktų, t. y. Direktyvos 2008/68/EB, turiniui. Taip yra todėl, kad įgyvendinant Direktyvos 2008/68/EB 1 straipsnį tampa privaloma šias taisykles taikyti pavojingųjų krovinių vežimui keliais ir vidaus vandenų keliais valstybėse narėse ir tarp jų, o tos direktyvos 4 straipsnyje, susijusiame su trečiosiomis šalimis, nurodyta, kad „[p]avojingų krovinių vežimas tarp valstybių narių ir trečiųjų šalių leidžiamas laikantis ADR, RID arba ADN reikalavimų, jei prieduose nenurodyta kitaip“. Be to, pirmiau nurodyti pakeitimai darys įtaką tam, kaip taikoma Direktyva 2008/68/EB, atsižvelgiant į jos 8 straipsnį. Pagal tą nuostatą Komisijai suteikti įgaliojimai Direktyvos 2008/68/EB I priedo I.1 skirsnį ir III priedo III.1 skirsnį suderinti su mokslo ir technikos pažanga, ypač „siekiant atsižvelgti į ADR […] ir ADN pakeitimus“.

Numatomu aktu sutarčių institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

Pagrindinis numatomo akto tikslas ir turinys yra susiję su pavojingųjų krovinių vežimu keliais ir vidaus vandenų keliais. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 91 straipsnis.

4.3. Išvada

Siūlomo Tarybos sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 91 straipsnis kartu su 218 straipsnio 9 dalimi.

5. NUMATOMO AKTO SKELBIMAS

Siekiant skaidrumo ir pateikti tinkamą nuorodą, WP.15 ir ADN saugos komiteto sprendimai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir nurodoma jų įsigaliojimo data.

2026/0249 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios turi būti laikomasi Europos Sąjungos vardu, dėl Sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (ADR) priedų ir prie Europos sutarties dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais (ADN) pridėtų taisyklių pakeitimų

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

(1) 1968 m. sausio 29 d. įsigaliojo Sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų keliais (toliau – ADR). 2008 m. vasario 28 d. įsigaliojo Europos sutartis dėl pavojingų krovinių tarptautinių vežimų vidaus vandenų keliais (toliau – ADN);

(2) pagal ADR 14 straipsnį bet kuri susitariančioji šalis gali siūlyti vieną ar daugiau ADR priedų pakeitimų. Tai reiškia, kad UNECE įsteigta Pavojingųjų krovinių vežimo darbo grupė (WP.15) gali priimti ADR priedų pakeitimus. Pagal ADN 20 straipsnį UNECE įsteigtas Saugos komitetas ir Administracinis komitetas gali priimti prie ADN pridėtų taisyklių pakeitimus;

(3) apie pavojingųjų krovinių vežimo keliais ir vidaus vandenų keliais pakeitimus, kuriuos per dvejų metų laikotarpį, t. y. 2024–2026 m., priėmė WP.15 ir ADN administracinis komitetas, 2026 m. liepos 1 d. pranešta ADR ir ADN susitariančiosioms šalims. Jei siūlomi ADR priedų ir prie ADN pridėtų taisyklių pakeitimai nebus atmesti per tris mėnesius nuo pranešimo apie juos dienos, t. y. iki 2026 m. spalio 1 d., jie įsigalios 2027 m. sausio 1 d. ir taps šalims privalomi;

(4) priimti ADR priedų ir prie ADN pridėtų taisyklių pakeitimai turės teisinę galią ir gali turėti lemiamą poveikį Sąjungos taisyklių turiniui;

(5) todėl būtina nustatyti poziciją, kurios turi būti laikomasi, dėl ADR priedų ir prie ADN pridėtų taisyklių pakeitimų;

(6) Sąjungos poziciją, veikdamos bendrai Sąjungos interesų labui, turi pareikšti valstybės narės, kurios yra ADR ir ADN susitariančiosios šalys,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjunga pritaria ADR A ir B priedų pakeitimų, kuriuos numatyta padaryti UNECE Pavojingųjų krovinių vežimo darbo grupėje (WP.15), projektams, nurodytiems JT pranešime C.N.252.2026.TREATIES-XI.B.14, ir prie ADN pridėtų taisyklių pakeitimų, kuriuos numatyta padaryti ADN administraciniame komitete, projektams, nurodytiems JT pranešime C.N.254.2026.TREATIES-XI.D.6.

2 straipsnis

1 straipsnyje išdėstytą poziciją, veikdamos bendrai Sąjungos interesų labui, pareiškia valstybės narės, kurios yra ADR ir ADN susitariančiosios šalys.

3 straipsnis

Dėl nedidelių techninių 1 straipsnyje išdėstytos pozicijos pakeitimų gali būti susitarta be papildomo Tarybos sprendimo.

4 straipsnis

Pavojingųjų krovinių vežimo darbo grupės (WP.15) ir ADN saugos komiteto sprendimai skelbiami *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ir nurodoma jų įsigaliojimo data.

5 straipsnis

Šis sprendimas skirtas valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė